

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

2 Pro patrociniis non quærat munera clerus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Nec is qui in vitio aliquod fecerit homicidium, extra ministerium est. Siquidem lex ait a de eo: [Quia Deus dedit eum in manus ejus.] Manus ergo ejus, instrumenti modo, divina ultioni ministerium praberunt. Levites igitur minister remissionis est. Percussor autem, qui tamen non ex dispositione, sed prater voluntatem fecerit homicidium, divina minister est ultionis. ¶ Illud quoque spectat, quia cum interficitur impius, Christus infunditur, & ubi abominatio aboletur, sanctificatio completur 1; quia Dominus dixit: b [In ea die, qua interfecero omne primogenitum Aegypti, sanctificabo mihi omne primogenitum Israel.] Quod non ad unum diem afflictionis Aegypti referes, sed ad omne tempus 2.

1 ¶ [Consecratur.] Apud B. Ambrosium legitur, congregatur.

2 ¶ [Omne tempus.] Post hoc in originali sequitur c. cum remanentur. infra 32. q. 1.

Cum itaq, qui in vitio hominem interfecerit, minister Dei sit, cum ignocentem furere percipiens, morti nequaquam obnoxius sit, cum subito dementes, eorum, qua faciunt, reatum minime gestent, pater hunc sacerdotem homicidii reum non esse: unde nec sacerdoti privari debet.

Obicitur autem illud, quod est in poenitenti Theodoro c.

C. XII. ¶ In se reversus poenitentiam agat, qui insaniam aliquem occidit.

SI quis insaniam aliquem occiderit, si ad sanam mentem pervenerit, levior ei poenitentia imponenda est. ¶ In concilio Vormacensi, & apud Burchardum, & Ivonem haec consequuntur, quam ei, qui sana mente tale quid commiserit.

Sed hoc forte de eo intelligitur, quem propria culpa ad furorem perduxit. ¶ Item obicitur. Sicut quidam, qui, esse non imputentur ad poenam, tamen impediunt sacramenti signaculum. Ambitio namq, parentum filio non imputatur ad poenam: cui tamen obest ad ecclesiam munus accipiendum. Sic qua mente aliena sunt, esse non imputentur ad poenam, tamen sacri muneris executionem impediunt.

C. XIII. ¶ Innocens est, qui non iratus, sed propter disciplinam casu aliquem interfecit.

Unde Hieronymus ait, e

SI quis non iratus, sed propter disciplinam, palmam alicui dederit, & eventu occiderit, sicut fieri solet, quantum ad gratiam, innocens est: quia voluntatem, non opus requirit. Quantum autem ad legem, reus est: quia opera requirit. ¶ Item si in persecutione virgo fuerit oppressa, repellitur lege: quia opus inspicit, non voluntatem: in gratia autem quasi virgo suscipitur: quia non opera quaerit, sed voluntatem.

¶ Verba hujus capituli usq, ad vers. Item si in persecutione, leguntur in homil. 28. operu imperfecti, ad c. 11. Matthei. Reliqua autem & feri eadem ibi leguntur, & simillima in com. B. Hieronymi in idem 11. cap. Matthei. Ipsa autem pro fus B. Hieronymi verba referuntur infra 32. q. 5. c. de pudicitia, vers. singe.

Sicut ergo qui propter disciplinam casu homicidium facit, quantum ad legem reus est, quantum ad gratiam innocens: sic iste sacerdos, qui furere homicidium fecit, quantum ad culpam innocens est, quantum ad suscepti muneris executionem reus probatur. ¶ Hu ita respondetur. Non omnia qua ordinandum impediunt, ordinatum desiciunt. ¶ Non enim potest ad sacerdotium provehi, qui aliquando insanavit. Verum tamen si post sacerdotium furere coepit, non ideo sacerdotio carebit: nisi forte nunquam ad sana mentis officium illum redire contingat.

¶ Sicut g de quodam Episcopo Gregorius scribit in regesto ad

a Exod. 21. Deut. 19. b Num 3. c In conc. Vormacien. c. 25. d Burch. l. 6. c. 25. Ivo p. 10. c. 114. e Auctor operu imperf. in Mattheum, hom. 28. f 32. q. 5. de pudicitia. g 2. 1. quamvis.

Eleutherium Episcopum. [Quamvis triste sit vobis, &c.] ut supra in causa. [Longa in valde in gravibus.]

QVAESTIO II.

Pro impensis vero patrocinii in Tarraconensi concilio clerici exigere munera prohibentur: in quo sic statuitur. c. 30.

C. I. ¶ Pro patrocinii impensis clericis munera exigere non debet.

Observandum quoque decrevimus, ne quis sacerdotum vel clericorum, more secularium judicium, pro impensis patrocinii munera audeat accipere, nisi forte in ecclesiis gratuito oblata: quae non favore muneri videantur accepta, sed collatione devotionis illata. Quod si quis ista b probatur accipere, veluti exactor fuerit aut usurum possessor, secundum statuta patrum se tenet degradandum.

Hoc autem de illis intelligendum est, qui canonicam vitam professi, regulariter se vicarios proposuerunt. Generali namq, consuetudine receptum est, & moribus approbatum, ut clerici non re advocatorum patrocinia impendant, & pro impendendis munera exigant, & pro impensis suscipiant.

QVAESTIO III.

Tertio quaeritur, an ex mulieris confessione iste si condemnandus. In quo primo videndum est, an mulier sacerdotem accusare valeat. Quod sacri canonibus omnino videtur esse prohibatum. Generaliter c. extra statutum est ex decreto Libiani Pape, ut sacerdotes Domini non accusent, nec in eos referantur, qui sui ordinis sunt, nec esse possunt. Mulieres autem non solum ad sacerdotium, sed nec etiam ad diaconatum provehi possunt. Unde nec sacerdotes accuset, nec in eos referantur. In quibus quos, cautum est, ut ob verecundiam sui sexus mulier apud praeferentem pro alio non intercedat: nisi forte suus, vel suam vias persequi voluerit. Haec d. autem, qua nec suas, nec suam injurias persequitur, ad hanc accusationem admitti non debet. Contra qui iudicis personam gerere valet, ab accusatoris officio non removeret. Mulieres autem in veteri testamento populam iudicasse, quicumq, librum iudicum legerit, ignorare non potest. Ita itaq, ab accusatione removeri possunt, quas etiam iudicis personam frequenter gessisse constat: nec ulla serie divinarum scripturarum ab accusatione prohibentur. ¶ Hu ita respondetur. In veteri lege e multa permittentur, qua hodie perfectione gratia abiciuntur. Cum enim mulieribus olim permitteretur populam iudicare, hodie pro peccato, quod mulier inducit, ab Apostolo s. eo iudicari verecundari, viro subditas esse, in signum subjectionis velationis capiti habere. Quae ergo hu omnibus vtro subiecta esse ostenditur, nec pro alio postulare non conceditur, ad accusationem admitti non potest. Contra, quamquam passim & indifferenter ad accusationem mulier non admittatur, sunt tamen quaedam crimina, quarum accusationem mulier subire non prohibetur.

C. I.

¶ Unde in libro codicis nono, tit. 1. de 11. l. 1. Diocletianus scribit, g. dicitur.

Decrimine quod publicorum fuerit iudiciorum, mulieri accusare non permittitur, nisi certis ex causis, id est, si suam, suorumque persequatur injuriam, secundum antiqui b juris statuta tantum, de quibus specialiter eis concessum est, non exacta subscriptione. Videt aditus praes provinciae imprimis examinetur, an talis sit crimen, cuius accusationem mulier subire non prohibetur.

¶ In aliquot veteris exemplaribus ab iure quaestio, ubi et cap. sane, nulla est distinctio capitalium.

a al. exigere. b al. ita. c 2. q. 7. sicut sacerdotum d ff. de reg. jur. l. femina. e lud. 4. f Eph. 5. g ad qui accusare non possunt. h al. antiquitus si iura. C. 11.

